

DIA RERA DIA

LA LIQUIDACIÓ DEL NOUCENTISME?

Aquest any, a Prada, hauries dit que, entre altres coses, ens proposàvem liquidar la influència del Noucentisme, del Neonoucentisme i del Neo-neoucentisme. A la meua aula, tot repassant la novel·la del període d'entre dues guerres i ben recolzada en dos magnífics llibres, que sembla que hagin estat escrits per fer-me contenta —em refereixo al de Joan-Lluís Marfany sobre el Modernisme, i al d'Alan Yates sobre la suposada generació sense novel·la—, veïem, en negatiu, el dogmatisme dels noucentistes, i —sense faltar, això no cal dir-ho— els passàvem factura.

Que jo em fiqui amb el Noucentisme (Història) i amb els noucentistes (de vocació), no té res d'estrany. Tot al contrari, és tan clar, que, poso per exemple, quan en Xavier Fàbregas em vol dir un *gros mot*, em diu noucentista.

(La connotació pejorativa del mot noucentista es posa tan de moda que ben aviat només direm noucentistes als qui no ho són, cosa que embolicarà encara més la troca, de manera que els nous historiadors de la literatura ja no hi veuran cap ni centener.)

Deia que no té res d'estrany que jo continuï amb la meua dèria que l'afirmació tan usada per propis i estranys que a la nostra literatura no hi ha novel·la, és una mala lectura feta amb ulls noucentistes; dèria perfectament justificada en algú que, com jo, s'ha fet un tip de llegir i d'escriure novel·les. Però ja és més sorprenent i més nou que Mireia Freixes, al departament d'Art, passés el ribot sobre el Noucentisme pictòric, escultòric i arquitectònic, acusant-lo, no tan sols de pertànyer als interessos d'un partit polític hegemònic —als interessos de la Lliga, per ser més clars—, sinó que l'acusava de ser, en la mesura que es proposava ser obedient, contrari al seu mateix temps, o sigui anacrònic. Aquesta no adequació al seu mateix temps bastava a la historiadora de l'art modernista per condemnar des del punt de vista estètic tot l'art des de Torres Garcia fins als frontispicis de les Biblioteques Populares.

Els de la lletra no érem tan exigents, no ens proposàvem tant posar en quarantena els valors imposats com descobrir, amb una nova mirada més ampla, unes obres i uns escriptors molt més d'acord amb el seu temps —i en això sí que estàvem d'acord amb Mireia Freixes— que no les rígides directrius del Noucentisme.

Tampoc no va faltar qui va defensar la tesi que l'estètica noucentista era precisament una estètica interclassista i que en conseqüència tant en Cambó com el Noi del Sucre eren noucentistes. No cal dir que no ens va agradar i que vam sostenir que en Salvador Seguí de noucentista només en tenia el coll fort que es posava els dies de festa.

És clar que tots vam estar d'acord que l'ideal hegemònic responia a una alta visió de país, i fins vam estar disposats a admetre que la repetició dels antics motlles en la represa cultural de la postguerra respo-

nia també a un instint de defensa, i que si volguéssim fer una novel·la psicològica protagonitzada per tots els estudiosos (noucentistes) de la nostra literatura, trobaríem tota mena de justificacions conscients i subconscients de la fúria dogmàtica. Fariem la novel·la a risc, és clar, que ells la declaressin inexistente.

Al meu curs de novel·la van intervenir tres novellistes per ilustrar, amb les seves pròpies experiències, l'ús de les tècniques enumerades en el curs. Terenci Moix va parlar del monòleg interior (no cal dir que es va lluir en l'ús del monòleg públic i encara més en l'explicació de la seva obra en procés, *El sexe dels àngels*, que va fer en el curs de Joan Alegret), Víctor Mora va parlar de conductisme i de la nova visió de la realitat, i Oriol Pi de Cabanyes va preferir fer una intervenció menys subjectiva i exposar les seves idees sobre la nova generació, la dels 70, que ell titula: «Una generació amb novel·la».

Quan en Pi de Cabanyes va haver acabat l'exposició clara i extraordinàriament suggestiva, em va dir preocupat: «¿No he pas quedat massa noucentista?». «No et preocupis», li vaig dir, «els noucentistes no tenien l'exclusiva de l'ordre.»

MARIA-AURÈLIA CAPMANY

UN LLIBRE INDISPENSABLE PER A ANAR PER MONTSERRAT

Ramon Ribera i Mariné CAMINS I CANALS DE MONTSERRAT

Guia d'itineraris

166 pp., nombroses il·lustracions, 2 mapes

Un monjo de Montserrat, excel·lent coneixedor dels camins perdedors de la muntanya, n'ha escrit una guia que pugui resultar útil i entenedora per a tothom, acompanyada de fotografies que marquen els itineraris descrits i d'un mapa completíssim. L'obra és dividida en cinc sectors (Monistrol, monestir de Montserrat, Santa Cecília, Collbató, el Bruc), amb un total de cinquanta-vuit itineraris.

PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT

Distribució: L'Arc de Berà - Centre Difusor d'Edicions Catalanes. Condesa de Sobradí, 4 - telèfon 318 87 86
Barcelona-2

